

Haberler - Gündem

Google News

Türkiye'nin referandum tarihi

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde şimdiye kadar 6 kez referandum yapıldı. Bu referandumların 5'inden "evet" çıkarken, yalnızca birinde vatandaşlar "hayır" dedi. Bu halk oylamalarından kimi 'askerin gölgesinde' kimisi ise iktidar baskısının altında geçti. İşte Türkiye'nin referandum karnesi...

[SOZCU.COM.TR](#)

Yayınlanma: 07:08 - 05 Nisan 2017

Güncellenme: 09:47 - 05 Nisan 2017

Aa

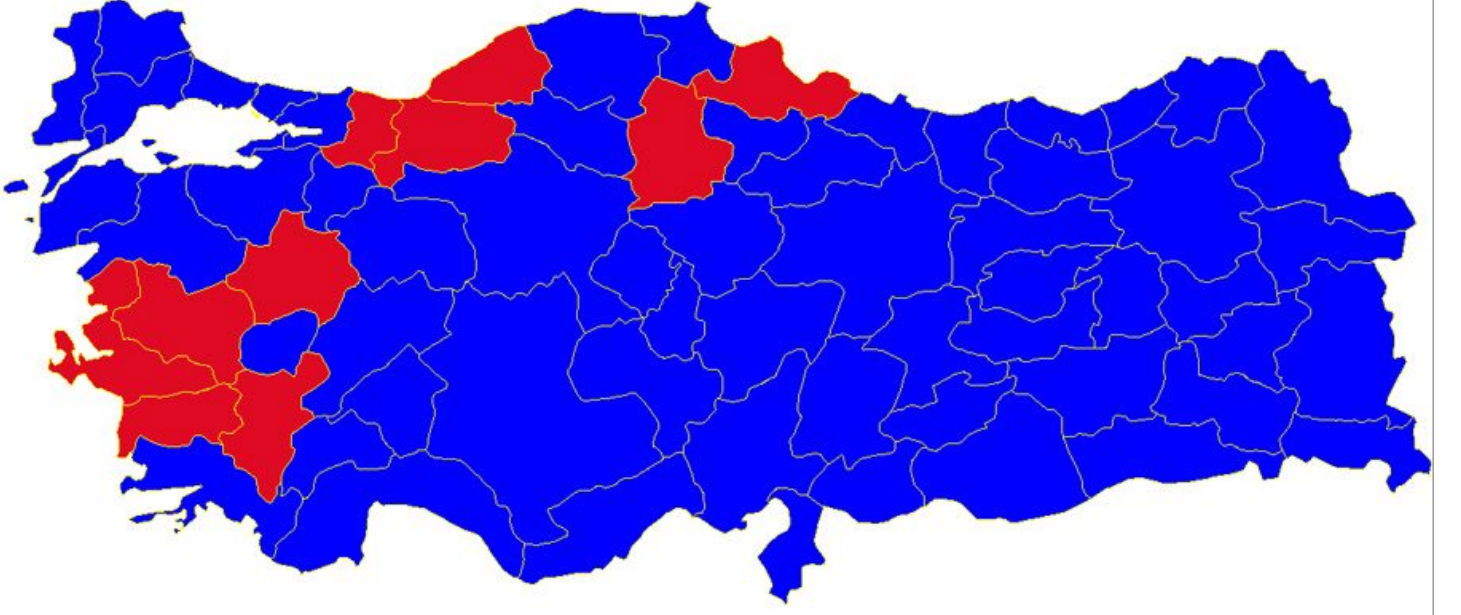
Türkiye'de şimdiye kadar 6 kez referandum yapıldı. Bunlardan ilk ikisi askeri darbe sonrası, darbe anayasası için yapıldı. Son iki referandum ise [AKP](#) döneminde gerçekleştirildi.

Türkiye’de halkın önüne ilk referandum sandığı 1960 darbesinden sonra hazırlanan anayasa için getirildi. (Fotoğrafta: Kurmay Albay Alparslan Türkeş, TRT Radyosu’nda 27 Mayıs darbe bildirisini okuyor.

İLK ANAYASA DARBECİLERİN : KATILIM YÜZDE 77, EVET YÜZDE 62

Türkiye’de ilk referandum sandığı vatandaşın önüne 1961 yılında getirildi. 27 Mayıs 1960 darbesinin ardından, darbecilerin gözetiminde hazırlanan ve buna rağmen bugün bile birçok kesim tarafından ‘özgürlükçüydü’ diye isimlendirilen anayasa oylamasına seçmenlerin yüzde 77’si katıldı.

1962 referandumunu... Maviler 'evet' kırmızılar 'hayır' diyenler

9 Temmuz 1961 günü oylanan pakete oy verenlerin yüzde 62 "evet" derken yüzde 38 ise "hayır" dedi. Bu oylama sonucu Kurucu Meclis'in hazırladığı 1961 Anayasa kabul edildi.

FOTO:depohotos – Türkiye'nin önüne ikinci referandum sandığı da yine bir askeri darbenin ardından geldi.

İKİNCİ REFERANDUM DA DARBE SONRASI: KATILIM YÜZDE 91 EVET DE YÜZDE 91

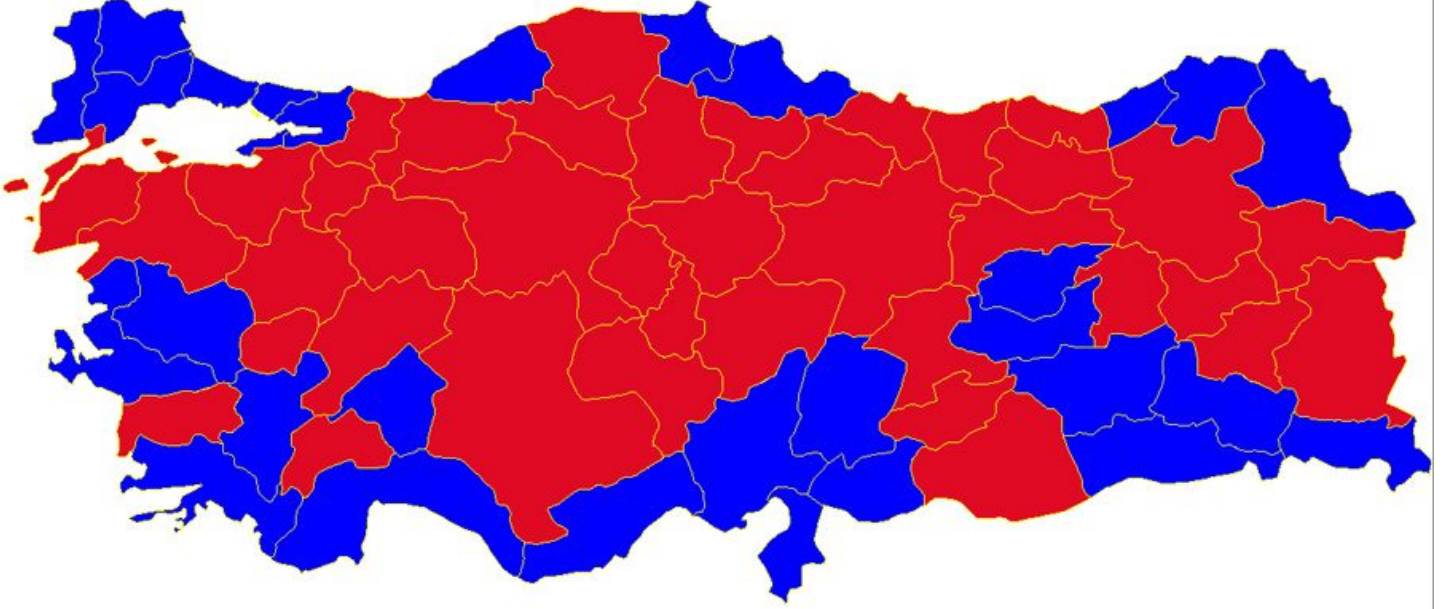
Türk halkının önüne ikinci referandum sandığı da bundan 21 yıl sonra yine bir askeri darbenin ardından getirildi. Kenan Evren'in başını çektiği 12 Eylül 1980 darbesi sonrası cunta tarafından Danışma Meclisi'ne hazırlatılan anayasa paketi için yapılan oylamada bir rekor kırıldı.

1982 referandumunu... Maviler 'evet' yani tüm yurttta 'evet oyu' çoğunlukta...

7 Kasım 1982 tarihinde yapılan yapılan oylamada 'Darbe Anayasası' yüzde 91.37 oyla kabul edildi. Bu referandum sonucu Cumhurbaşkanlığı'na da askeri darbenin lideri Kenan Evren seçildi.

1987 referandumunu. Maviler 'evet' kırmızılar 'hayır' Az farkla evet oyu önde çıkmıştı.

ÜÇÜNCÜ REFERANDUMDA KILPAYI 'EVET' ÇIKTI: YÜZDE 50.1

Türkiye 1982 anayasasını oyladıktan 5 yıl sonra önünde üçüncü referandum sandığını buldu. 6 Eylül 1987 günü Türkiye'de üçüncü halk oylaması yapıldı. Bu referandum; 1982 Anayasa'sının siyasi parti liderleri ve yöneticilerine getirilen 10 yıllık siyasi yasakların kaldırılması için yapıldı. Referandumda da yasaklar çok az farkla kaldırıldı.

FOTO:depophotos – 1987 referandumunu ile Süleyman Demirel, [Bülent Ecevit](#), Necmettin Erbakan, Alparslar Türkeş gibi siyasilerin yasakları sona erdi.

Oylamaya katılan vatandaşların yüzde 50.1 yasakların kaldırılması yönünde “evet”, yüzde 49.9 ise yasakların devam etmesi yönünde “hayır” oyu kullandı.

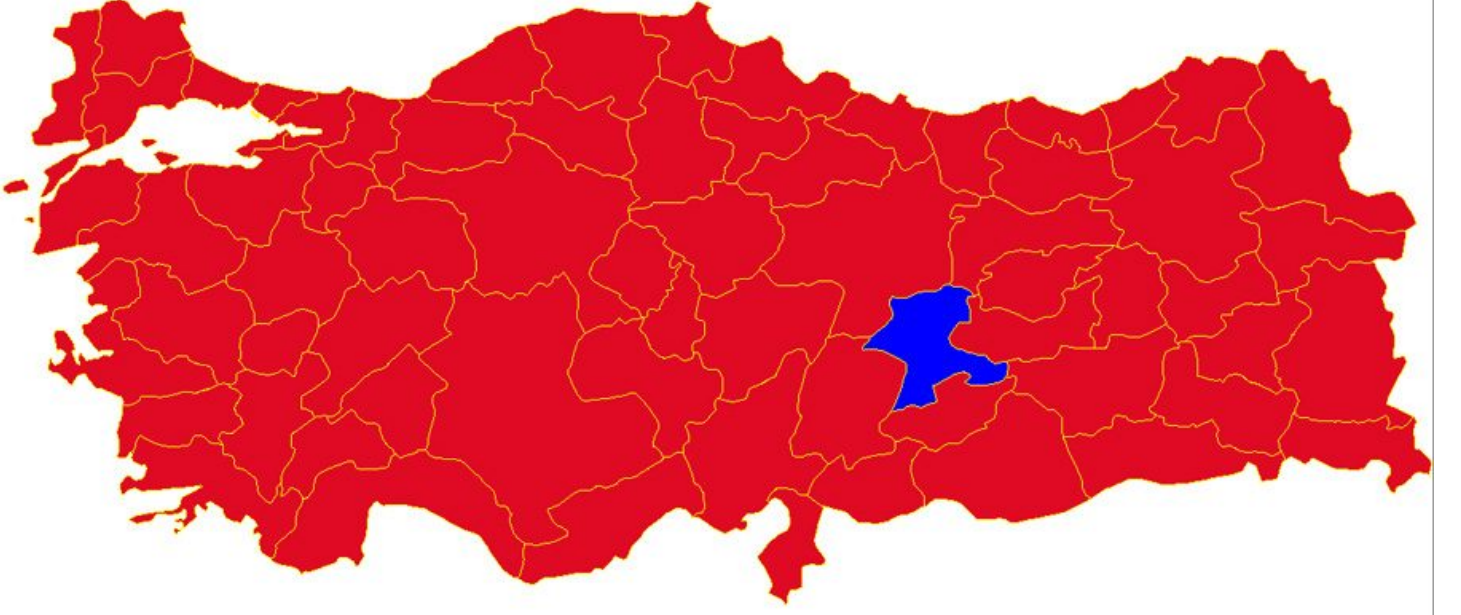

FOTO:depophotos – 1988 yılında dönemin Başbakanı Turgut Özal, yerel seçimlerin zamanını değiştirmek istedi.

DÖRDÜNCÜ REFERANDUM REKOR HAYIR... ÖZAL DARBE ALDI: YÜZDE 65 HAYIR

Takvimler 25 Eylül 1988'i gösterdiğinde Türk halkı önünde yine o demokrasi kutusunu buldu. Türkiye'de dördüncü kez yapılan referandumda; yerel seçimlerin 1 yıl öne alınıp alınmaması vatandaşa soruldu. Dönemin Başbakanı Turgut Özal'ın bir siyasi hamlesi olarak yorumlanan referandumda deyim yerindeyse vatandaş kudretli iktidara büyük bir ders verdi.

Mavi 'evet, kırmızılar 'hayır' 1988 referandumunda memleketi [Malatya](#) dışında hiçbir kent Başbakan Özal'ı dinlemedi...

Seçmenlerin yüzde 65 "hayır", yüzde 35 "evet" oyu kullandı. Böylece yerel seçimlerin bir yıl öne alınmasına ilişkin Anayasa değişikliği reddedilmiş oldu. Yani halk "seçimler zamanında yapılınsın" dedi.

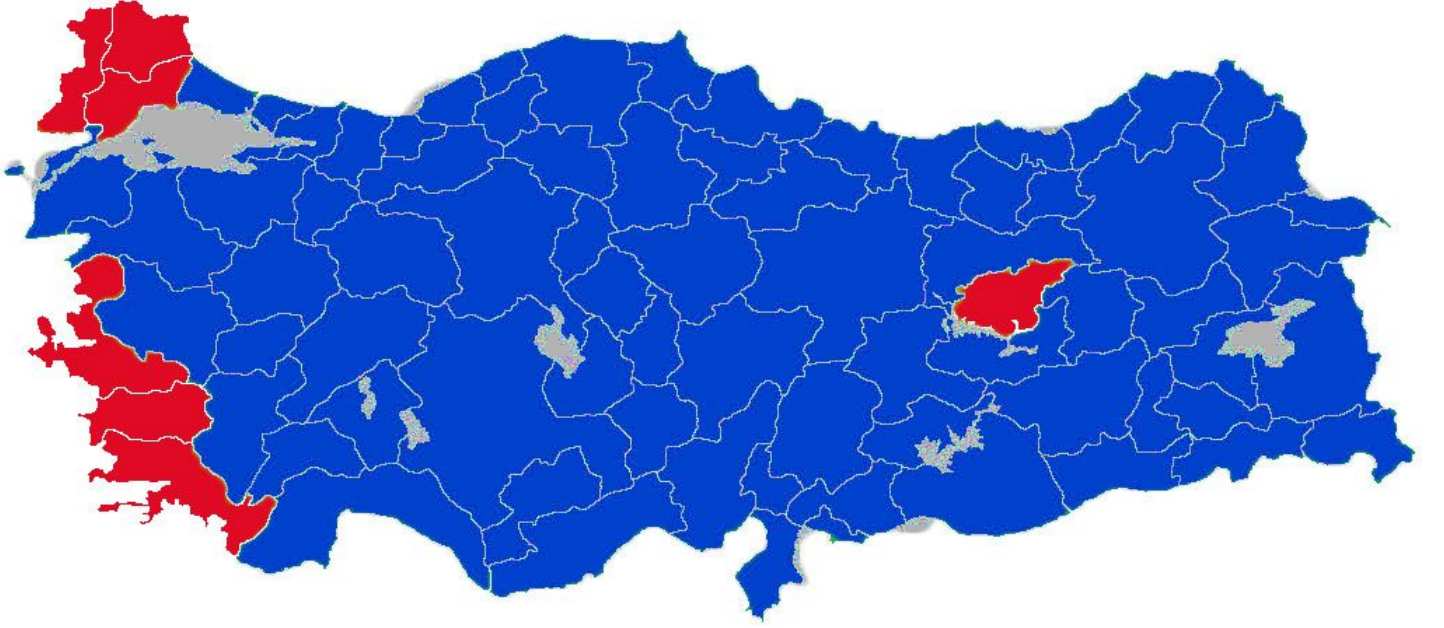

FOTO:İHA – 2007 yılında Türkiye yeniden sandık başına gitti.

BEŞİNCİ REFERANDUMA TERÖRÜN GÖLGESİNDE GİRİLDİ: KATILIM YÜZDE 67, EVET YÜZDE 69

Türkiye ‘referandum kelimesini unuttuk’ dediğimiz günlerde, iktidarının 5’inci yılında bulunan AKP, vatandaşa ‘Cumhurbaşkanını halk seçsin mi, milletvekili genel seçimlerinin beş yıl değil dört yılda bir yapılsın mı’ diye sordu. 21 Ekim 2007 tarihinde yapılan ve katılımın yüzde 67 olduğu referandum, bölücü terörün ülkeyi kasıp kavurduğu bir zaman diliminde gerçekleştirildi.

Maviler 'evet' kırmızılar 'hayır' 2007 referandumunu sonuçları...

Anayasa değişikliği yüzde 69 ile kabul edildi. Cumhurbaşkanı'nın halk tarafından seğilmesine karşı çıkanların oranı ise 31'de kaldı. Böylece, cumhurbaşkanı'nın halk tarafından seğilmesine ilişkin anayasa değişikliği kabul edildi.

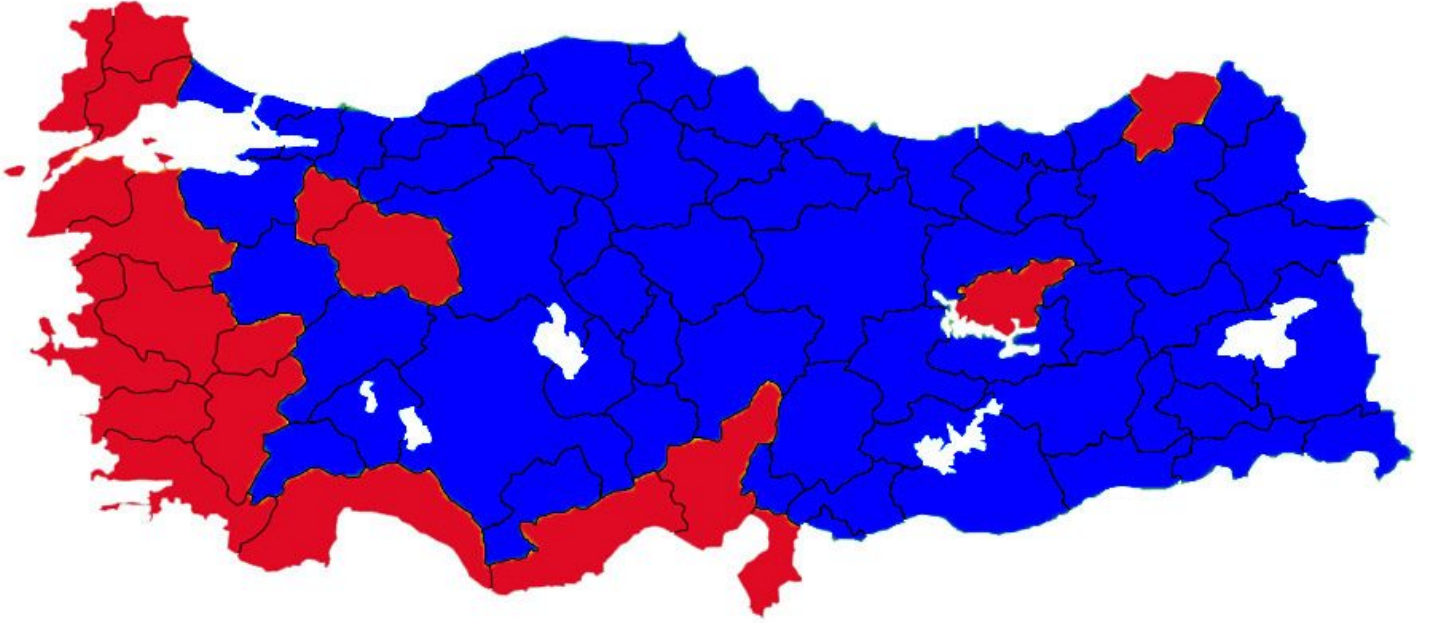

2010 referandumunu için Fethullah Gülen militanlarına 'evet için çalışın' talimatı vermişti.

ALTINCI REFERANDUM... FETO VE ‘YETMEZ ETMEZ AMA EVET’ÇİLER... KATILIM YÜZDE 74, EVET ORANI YÜZDE 58

Türkiye altıncı referandum sandığını ise önünde 2010 yılında buldu. Bugün bile eleştirilen ve yargı içerisinde Fethullahçıların yuvalanmasına neden olarak gösterilen halk oylaması için o dönem AKP tarafından ‘kanaat önderi’ olarak isimlendirilen FETÖ lideri Fethullah Gülen de yoğun propaganda faaliyetinde bulundu. Feto militanlarına “ölüler bile mezarlarından kalkıp oy kullanmalı” diye talimat verdi. FETÖ’cülere ‘yetmez ama evetçiler’ de destek verince, CHP ve MHP’nin başını çektiği ‘hayır’ cephesi zayıf kaldı.

Maviler ‘evet’ kırmızılar ‘hayır’ 2010 referandumunda da yüksek oranda ‘evet’ çıktı.

12 Eylül 2010 tarihinde yapılan ve 12 Eylül darbesi ile hesaplaşma diye lanse edilen oylamadan yüzde 57.88 evet ve yüzde 42.12 de hayır çıktı. Katılımın yüzde 73.7 olduğu hak oylamasında yüksek yargıda köklü değişikliklerin önü açıldı.

2010 referandumunda şu maddeler yasalaştı;

- Anayasa Mahkemesi’nde yedek üyelik sistemi kaldırıldı. Mahkeme, “11 asıl 4 yedek” üye yerine “17 asıl” üyeden oluştu. Mevcut yedek üyeler asıl üye sıfatını kazanacak.
- Anayasa Mahkemesi üyelerinin görev süresi 12 yıl olarak belirlendi.
- Vatandaşlara Anayasa Mahkemesi’ne bireysel başvuru yapma hakkı verildi.
- Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir. Genel Kurulun yeniden inceleme sonucunda verdiği kararlar kesindir.
- Anayasa Mahkemesi iki bölüm ve Genel Kurul halinde çalışır. Bölümler, başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır. Genel Kurul, Mahkeme Başkanının veya Başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında en az oniki üye ile toplanır.
- Anayasa değişikliğinin iptali ve siyasi parti kapatma davalarında üyelerin 3/5’i yerine 2/3’ünün oyu aranacak.
- Mahkemenin üye yapısı değişti.

1961 REFERANDUMU	KATILIM % 77	EVET % 62
1982 REFERANDUMU	KATILIM % 91	EVET % 91
1987 REFERANDUMU	KATILIM % 95	EVET % 50.1
1988 REFERANDUMU	KATILIM % 89	HAYIR % 65
2007 REFERANDUMU	KATILIM % 67	EVET % 69
2010 REFERANDUMU	KATILIM % 74	EVET % 58

Günün Trend Videosu

AKP ANAYASA Başbakan CHP darbe Evren FETÖ mahkeme Malatya Meclis MHP Necmettin Erbakan Propaganda referandum
TRT Türkiye

Loading...